

Till arbetspensionsanstalterna

UTRÄKNING OCH BEVILJANDE AV SjöPL-PENSION

Pensioner enligt sjömanspensionslagen började 1.1.1991 omfattas av principen om sista pensionsanstalt. I detta cirkulär informeras pensionsanstalterna om sådana faktorer som skall beaktas vid beviljande av pension enligt SjöPL.

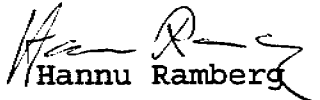
I början av cirkuläret ges uppgifter om hur pension enligt SjöPL skall beräknas. Avsikten är att också andra pensionsanstalter än Sjömanspensionskassan skall känna till principerna för hur SjöPL-pensionen fastställs. Däremot är det inte meningen att pensionsanstalterna i alla fall skall kunna räkna ut SjöPL-pensionen. Beloppet för SjöPL-fribrevet finns upptaget i PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden och i övriga fall ger Sjömanspensionskassan uppgifter om SjöPL-pensionsbeloppet.

I slutet av cirkuläret ges uppgifter om hur SjöPL-fribrev beviljas.

Detta cirkulär har färdigställts i samarbete mellan Sjömanspensionskassan och Pensionsskyddscentralens försäkringstekniska avdelning.

Pensionsskyddscentralen

Martti Hännikäinen

Hannu Ramberg

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1		
På vilket sätt skiljer sig SjPL-pensionen från den privata sektorns övriga pensioner		3
1.1 Bestämning av SjPL-pensionen		3
1.1.1 Beräkning av tjänstgöringstid och pensionslön för tiden före 1.1.1991		3
1.1.2 Beräkning av tjänstgöringstid och pensionslön fr.o.m. 1.1.1991		3
1.1.3 Grundfribrev		4
1.2 SjPL-pensionen tillväxer		6
1.2.1 Pensionstillväxt då Sjömanspensionskassan beviljar pension		6
1.2.2 Pensionstillväxt vid SjPL-fribrev		8
1.3 Pensionsålder enligt SjPL		9
1.3.1 Allmänt		9
1.3.2 Befålets pensionsålder		9
1.3.3 Manskapets pensionsålder under övergångsperioden 1992-2001.		9
1.3.4 Manskapets pensionsålder från början av år 2002		10
1.3.5 Ålderspensionen för en sjöman som blir arbetslös		10
1.4 Förtida och uppskjuten pension		11
1.4.1 Förtida ålderspension		11
1.4.2 Uppskovsförhöjning		12
1.5 Avslutningsålder vid återstående tid		13
1.6 Arbetslöshetstillägg		14
1.7 Barntillägg		14
1.8 Familjepension		15
1.9 Begravningsunderstöd		15
1.10 Fribrev enligt övriga pensionslagar		16
2		
Att få uppgifter om SjPL-fribrev från Pensionsskyddscentralen och Sjömanspensionskassan		17
3		
Att bevilja SjPL-fribrev		18
4		
Direktiv om SjPL-pensioner som social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen gett.....		19

Försäkringstekniska avdelningen 4.5.1992

1

På vilket sätt skiljer sig SjPL-pensionen från den privata sektorns övriga pensioner

1.1

Bestämning av SjPL-pensionen

1.1.1

Beräkning av tjänstgöringstid och pensionslön för tiden före 1.1.1991

För tiden före 1.1.1991 räknas beloppet för sjömanspensionen i procent av pensionslönen utgående från hela tjänstgöringstiden. Den genomsnittliga lönen för de sista fyra åren under sjöfarandens totala sjötjänstgöring utgör pensionslön. Tjänstgöringstiden räknas i premiemånader, vilkas antal fås genom att dividera antalet dagar i varje pensionsgrundande kalendermånad med 30. Om resten efter divisionen är minst 15 dagar, anses även dessa utgöra en premiemånad. De pensionsgrundande dagarna utgörs av alla arbetsdagar, semester- och vederlagsdagar samt av de sjukdagar som arbetsgivaren betalat lön för. Premiemånadernas antal per år kan uppgå till högst 12. Ett anställningsförhållande som börjat eller upphört har inte alls registrerats.

För tiden före SjPL trätt i kraft 1.6.1956 räknas den pensionsgrundande tiden i seglationsmånader. Vid beräkning av den försäkrades pensionsålder motsvarar seglationsmånaden premiemånaden. Vid beräkning av den intjänade pensionen motsvarar seglationsmånaden en halv (1/2) premiemånad.

För tiden före 1.1.1991 räknas pensionslönen så att av den försäkrades hela sjötjänstgöring de fyra senaste kalenderårens indexjusterade lönesumma delas med antalet pensionsgrundande dagar för motsvarande kalenderår och multipliceras med 30.

1.1.2

Beräkning av tjänstgöringstid och pensionslön fr.o.m. 1.1.1991

I SjPL har man fr.o.m. 1.1.1991 övergått till pensionsberäkning enligt anställningsförhållande. Den pensionsgrundande tiden räknas från anställningsförhållandets början till dess slut, och för varje anställningsförhållande bildas fribrev precis som i APL.

Då den pensionsgrundande tiden ändras eller avrundas till månader, avrundas ett anställningsförhållande

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

som räckt 15-29 dagar uppåt till en månad. Avrundningen av anställningsförhållanden som räckt längre än en månad sker som i APL. Sjömanspensionslagens "kedjeregeln" är följande: Alla anställningsförhållanden som under ett kalenderår varat en kortare tid än 15 dagar adderas och av dem bildas ett sammanräknat fribrev. Man kan ha varit anställd av flera olika arbetsgivare.

Pensionslönen utgörs av anställningsförhållandets genomsnittliga månadslön under de fyra senaste åren. Den räknas så att de fyra senaste kalenderårens indexjusterade totala lönesumma delas med motsvarande antal dagar och multipliceras med 30.

1.1.3 Grundfribrev

Övergången till pensionsberäkning enligt anställningsförhållande har i SjPL förverkligats genom begreppet grundfribrev. Grundfribrev bildas på två olika sätt beroende på om den försäkrade stod i SjPL-anställningsförhållande vid årsskiftet 1990/1991 eller inte.

A. Den försäkrade stod inte i SjPL-anställningsförhållande vid årsskiftet 1990/1991

Om den försäkrade inte stod i anställningsförhållande som omfattas av SjPL vid årsskiftet 1990/1991, utgörs grundfribrevet av den försäkrades totala SjPL-tjänstgöring för tiden före 1.1.1991. I PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden betecknas dessa anställningsförhållanden med koden P.

Exempel

Den försäkrade har haft SjPL-tjänstgöring under åren 1977 - 1982 under sammanlagt 44 premiemånader. De indexjusterade inkomsterna för tjänstgöringens fyra sista år är 449.000 mk och de pensionsgrundande dagarna under de sista fyra åren var sammanlagt 1.078.

Pension intjänas: $44 \text{ premiemånader} \times 1/6 \% = 7,33 \%.$

Pensionslönen räknas på följande sätt: De indexjusterade totala inkomsterna (449.000 mk) för de sista fyra åren (1979-1982) delas med antalet pensionsgrundande dagar

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

under de sista fyra åren (1.078) och multipliceras med 30.

449.000

_____ x 30 = 12.495,36 mk/mån.

1.078

Grundfribrev: 7,33 % x 12.495,36 mk/mån = 915,91 mk/mån.

B. Den försäkrade stod i SjöPL-anställningsförhållande vid årsskiftet 1990/1991

Om den försäkrade stod i SjöPL-anställningsförhållande vid årsskiftet 1990/1991, räknas grundfribrevet så att den totala SjöPL-tjänstgöringen för tiden före 1.1.1991 fogas till det anställningsförhållande som fortgick vid årsskiftet 1990/1991. I PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden betecknas dessa anställningsförhållanden med koden U. Som anställningsförhållandets första delperiod anmäls SjöPL-tjänstgöringen för tiden före 1.1.1991 och som andra delperiod SjöPL-tjänstgöringen för tiden efter 31.12.1990.

Exempel

Den försäkrade har stått i SjöPL-anställningsförhållande 16.11.1990 - 31.1.1991. Dessutom har han 10 premiemånader SjöPL-tjänstgöring under år 1978.

Pension intjänas:

10 + 2 + 1 = för 13 månader

(10 + 2) x 1/6 % = 2,00 %

1 x 1/8 % = 0,125 %

totalt 2,125 %

Pensionslönen räknas på följande sätt: De indexjusterade totala inkomsterna (28.000 mk) för åren 1990 och 1991 delas med antalet pensionsgrundande dagar (75) och multipliceras med 30.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

28.000

 x 30 = 11.200 mk/mån.

75

Grundfribrev: 2,125 % x 11.200 mk/mån =
238,00 mk/mån.

1.2

SjPL-pensionen tillväxer

1.2.1

Pensionstillväxt då Sjömanspensionskassan beviljar pension

Då Sjömanspensionskassan beviljar SjPL-pension kan pensionstillväxten räknas antingen enligt SjPL huvudregeln eller enligt den s.k. APL-garantiregeln.

SjPL huvudregeln

Enligt SjPL huvudregeln är tillväxten följande:

- för tiden före 1.6.1956 1 % per år
- för tiden fr.o.m. 1.6.1956 2 % per år

Även all sjötjänst före 23 års ålder beaktas som pensionsgrundande tid.

Då pensionen räknats enligt SjPL huvudregeln kan den utgöra högst 50 % av den högsta pensionslönen av ett anställningsförhållande som varat minst två år. Om inte ett enda anställningsförhållande varat två år, används den högsta pensionslönen.

Exempel

anställnings- förhållande	till- växt	pensions- lön	intjänad pension
1. 10 år	20 % x	10.700 mk	= 2.140 mk/mån
2. 15 år	30 % x	10.000 mk	= 3.000 mk/mån
3. 10 år	20 % x	11.500 mk	= 2.300 mk/mån
4. 1 år	2 % x	13.000 mk	= <u>260 mk/mån</u>
			7.700 mk/mån

SjPL-pensionens belopp räknad enligt huvudregeln är sålunda 50 % x 11.500 mk/mån = 5.750 mk/mån.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Den s.k. APL-garantiregeln

För att sjömännen i alla situationer skall garanteras en pension på en nivå som motsvarar APL, räknas pensionen alltid också enligt den s.k. APL-garantiregeln. Tillväxten är då följande:

- för tiden före 1.6.1956 0,75 % per år
- för tiden fr.o.m. 1.6.1956 1,5 % per år

Sjötjänst före 23 års ålder leder inte till att pensionen tillväxer då beräkningen sker enligt APL-garantiregeln.

Då pensionen räknats enligt APL-garantiregeln kan den utgöra högst 60 % av den högsta pensionslönen av ett anställningsförhållande som varat minst två år. Om inte ett enda anställningsförhållande varat två år, används den högsta pensionslönen.

Exempel

Det är fråga om samma försäkrade som i föregående exempel. Hans sjötjänstgöring har börjat då han var 19 år och han går i pension vid 55 år. Då APL-garantipension räknas ut räknas den pensionsgrundande tiden först från den tidpunkt då man fyllt 23 år.

anställnings- förhållande	till- växt	pensions- lön	intjänad pension
1. 6 år	9 %	x 10.700 mk	= 963 mk/mån
2. 15 år	22,5 %	x 10.000 mk	= 2.250 mk/mån
3. 10 år	15 %	x 11.500 mk	= 1.725 mk/mån
4. 1 år	1,5 %	x 13.000 mk	= <u>195 mk/mån</u>
			5.133 mk/mån

SjPL-pensionen som räknats enligt APL-garantiregeln är 5.133 mk/mån.

Pensionen räknas alltid enligt både SjPL huvudregeln och APL-garantiregeln och den större pensionen beviljas.

I lagens 1346/1990 ikraftträdelsestadgande förekommer ännu ett undantag som gäller APL-garantiregeln.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Enligt detta kan tjänstgöringstid för tiden före 1.1.1991 beaktas också före man fyllt 23 år då pensionen räknas enligt APL-garantiregeln, om det avsevärt inverkar på pensionens storlek.

Inverkan kan anses vara avsevärd åtminstone i följande exempel.

Den försäkrade har börjat arbeta som 15-åring och han går i pension vid 55 år. Tjänstgöringstiden före han fyllt 23 år infaller före 1.1.1991.

Pension enligt SjPL huvudregeln = 50 %
Pension enligt APL-garantiregeln = 48 %

Pension enligt APL-garantiregeln, då tjänstgöringstiden före fyllda 23 år beaktas = 60 %.

1.2.2

Pensionstillväxt vid SjPL-fribrev

Då SjPL-pension beviljas som fribrev tillväxer pensionen på följande sätt:

- för tiden före 1.6.1956 1 % per år
- för tiden 1.6.1956-31.12.1990 2 % per år
- för tiden fr.o.m. 1.1.1991 1,5 % per år.

Även all sjötjänst före 23 års ålder beaktas som pensionsgrundande tid.

Det sammanlagda antalet fribrev kan vanligen inte överstiga 50 % av den högsta pensionslönen av anställningsförhållande som varat minst två år (eller av den högsta pensionslönen om inget anställningsförhållande som varat två år föreligger). Endast i sådana fall då arbetstagaren har en total sjötjänstgöring som varat längre än 33 år 4 månader, kan totalbeloppet för fribreven överstiga 50 %. (Se punkt 2).

Fribrev anmäls till PSC:s register efter att varje anställningsförhållande upphört precis som APL-fribreven. De SjPL-fribrev som är upptagna i PSC:s register har räknats genom att tillämpa ovannämnda fribrevstillväxt och kan huvudsakligen som sådana beviljas av övriga pensionsanstalter.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

1.3

Pensionsålder enligt SjPL

1.3.1

Allmänt

Stadgandena enligt SjPL om pensionsålder som angår manskap och befäl avviker från varandra. Båda grupperna har en egen allmän pensionsålder samt intjänad pensionsålder.

Den allmänna pensionsåldern avser den ålder i vilken alla som tillhör ifrågavarande grupp har rätt att gå i ålderspension oberoende av sjötjänstgöringens längd.

Att gå i pension vid intjänad pensionsålder eller i en allmän pensionsålder som är under 65 år, förutsätter att

- arbetstagaren har en viss mängd sjötjänstgöring
- arbetstagaren är i sjötjänst då han uppnår pensionsåldern och att
- arbetstagaren under de tre sista åren intjänat minst 18 månader som är pensionsgrundande tid.

1.3.2

Befålets pensionsålder

Befålets **allmänna pensionsålder** är 65 år.

En befälsperson kan erhålla pension tidigare vid s.k. **intjänad pensionsålder** förutsatt att han kan tillgodoräkna sig så mycket sjötjänstgöring som lagen förutsätter. Den intjänade pensionen bestäms med en månads noggrannhet genom att från 65 års ålder avdra de sjötjänstgöringsmånader, som överstiger 300 månader. En person med 325 sjötjänstgöringsmånader kan erhålla pension vid en ålder av 62 år och 11 månader. En befälsperson kan erhålla ålderspension vid intjänad pensionsålder tidigast vid 60 års ålder.

1.3.3

Manskapets pensionsålder under övergångsperioden 1992 - 2001

Från början av år 1992 till slutet av år 2001 stiger manskapets **allmänna pensionsålder** från 60 år till 65 år så att varje begynnande period om 2 månader höjer pensionsåldern med 1 månad.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Den allmänna pensionsåldern är 60 år 1 månad 15.1.1992, 60 år 6 månader 10.12.1992 och 65 år 1.11.2001.

Den intjänade pensionsåldern räknas på så sätt, att de sjötjänstgöringsmånader intjänade före slutet av år 1991, som överstiger 180 månader, avdras från 65 års ålder. Om arbetstagaren t.ex. fram till slutet av år 1991 intjänat 275 månader, är hans intjänade pensionsålder 65 år - 95 månader = 57 år 1 månad. Person som hör till manskapet kan erhålla ålderspension vid intjänad pensionsålder tidigast vid 55 års ålder.

1.3.4

Manskapets pensionsålder från början av år 2002

Manskapets **allmänna pensionsålder** är 65 år från början av år 2002.

Manskapets **intjänade pensionsålder** beräknas på samma sätt som befålets pensionsålder. Med andra ord fås pensionsåldern genom att från 65 års ålder avdra de sjötjänstgöringsmånader, som överstiger 300. En person som hör till manskapet kan erhålla pension tidigast vid 55 års ålder, vilket förutsätter 420 månader d.v.s. 35 år sjötjänstgöring. Pensionsåldern räknas med en månads noggrannhet.

1.3.5

Ålderspension för en sjöman som blir arbetslös

Om en sjöman blir arbetslös eller börjar arbeta i land före uppnådd pensionsålder, förlorar han sin rätt att erhålla pension vid den intjänade pensionsåldern eller vid den allmänna pensionsåldern som är under 65 år, och pensionsrätten övergår i fribrev.

Sjömannens rätt att erhålla pension vid den intjänade pensionsåldern eller vid den allmänna pensionsåldern som är under 65 år kvarstår dock trots arbetslösheten under följande i 14 a § SjöPL nämnda förutsättningar:

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

1. Arbetslösheten har berott på

- a) att fartyget sålts
- b) att fartyget tagits ur trafik
- c) att man minskat på arbetskraften, eller på det
- d) att sjömannen har hävt eller uppsagt sitt anställningsförhållande på i 46 § eller 49 § sjömanslagen stadgad grund.

2. Arbetslösheten har ej ännu fortgått över fem år.

3. Sjömannens rätt till dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa kvarstår på så sätt, att det ej blir några över sex veckor långa avbrott i utbetalningen av dagpenningen.

Om arbetskraftsbyrån erbjuder sjömannen sådant arbete, som han inte kan vägra att ta emot utan att förlora sin rätt till dagpenning, eller om sjömannen har börjar arbeta på ett fartyg tillhörande ett finskt rederis utländska dotterbolag, förlorar han ej sin rätt till sänkt pensionsålder, under förutsättning, att han kvarstår som arbetssökande till finska fartyg.

1.4

Förtida och uppskjuten pension

1.4.1

Förtida ålderspension

En sjöman kan, om han så önskar, erhålla ålderspension tidigast fem år före den intjänade pensionsåldern, dock ej före han fyllt 55 år.

Beloppet för pension som erhålls i förtid räknas antingen utgående från den intjänade pensionsåldern eller den allmänna pensionsåldern.

Exempel

En befälsperson A har då han fyller 55 år sammanlagt 360 månader sjötjänstgöring, d.v.s. hans intjänade pensionsålder är 60 år. A kan erhålla förtida ålderspension vid 55 års ålder, eftersom den del av pensionen som erhålls i förtid räknas utgående från den intjänade pensionsåldern.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Exempel

En befälsperson B har då han fyller 55 år sammanlagt 100 månader sjötjänstgöring. Eftersom han har så lite sjötjänstgöring att han inte alls hinner intjäna nedsättning i sin pensionsålder, räknas den del av pensionen som erhålls i förtid utgående från den allmänna pensionsåldern 65 år. B kan sålunda erhålla förtida ålderspension tidigast vid 65 års ålder.

Pensionens belopp minskar på grundval av att den erhålls i förtid. Minskningen är 0,5 procent för varje månad som pensionen erhålls i förtid. SjPL innehåller alltså inte mindre koefficienter för förtidsavdrag för äldre åldersklasser, fastän de övriga pensionslagarna inom den privata sektorn innehåller sådana.

1.4.2

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen börjar vid en senare tidpunkt än den då arbetstagaren uppnår pensionsåldern, förhöjs den samordnade pensionen med en procent för varje månad varmed begynnelsetidpunkten för pensionen uppskjutits. Uppskovsförhöjning börjar man räkna antingen utgående från den intjänade eller den allmänna pensionsåldern. Vid beräkning av APL-garantipension räknas uppskovsförhöjningen alltid utgående från den allmänna pensionsåldern.

Lagens 1346/1990 ikraftträdelsestadgande innehåller ett specialstadgande om hur pensionstillväxten och uppskovsförhöjningen räknas i vissa fall. Om den försäkrade vid den tidpunkt då han uppnår allmän pensionsålder har mindre än 25 år pensionsgrundande tjänstgöringstid, fortsätter pensionstillväxten, tills en tjänstgöringstid på 25 år uppfylls. Beräkningen av uppskovsförhöjningen börjar först därefter. Pensionsgrundande tid intjänas dock aldrig efter uppnådd 65 års ålder.

Till de SjPL-pensioner, i vilka pensionshandelsen inträffat före 1.1.1991, räknas ingen uppskovsförhöjning utan övertjänstförhöjning. Övertjänstförhöjningen avviker från uppskovsförhöjningen så att det

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

inte är tillräckligt att pensionen enbart uppskjuts utan det förutsätter också att man arbetar fram till pensioneringen.

1.5

Avslutningsålder vid återstående tid

Lagens 1346/1990 ikraftträdelsestadgande innehåller bestämmelser om s.k. avslutningsålder för återstående tid. Enligt avslutningsåldern vid återstående tid bestäms

- fram till vilken tidpunkt s.k. återstående tid räknas i heleffektiva pensioner
- vilken ålder de övriga lagarnas fribrev skall normeras att motsvara, då den återstående tiden räknats enligt SjPL och
- i vilken ålder invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension.

Avslutningsåldern vid återstående tid för en befälsperson är alltid 65 år.

Avslutningsåldern vid återstående tid för en person som hör till manskapet är 60 år, om pensionsfallet inträffat före 1.1.1992.

Om pensionsfallet inträffat 1.1.1992 eller därefter, bestäms avslutningsåldern vid återstående tid för en person som hör till manskapet så att den

- är 60 år för personer som är födda före 1.1.1932
- är 65 år för personer som är födda 1.12.1936 eller därefter
- varierar från 60 år till 65 år för dem som är födda 1.1.1932 - 30.11.1936 så att varje kalendermånad som börjat efter den 31 december 1931 och föregått den försäkrades födelsetid höjer avslutningsåldern vid återstående tid med en månad vid 60 år .

En sjömans avslutningsålder vid återstående tid är densamma som hans allmänna pensionsålder, om pensionsfallet inträffat 1.1.1992 eller därefter.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Exempel

En person som hör till manskapet är född 17.2.1933 och pensionsfallet inträffar efter 1.1.1992.

Avslutningsåldern för återstående tid är 60 år + 14 månader = 61 år 2 månader.

1.6

Arbetslöshetstillägg

För den tid, som en sjöfarande lyft enligt förtjänsten avvågad arbetslöshetsdagpenning, adderas ett arbetslöshetstillägg till pensionen enligt samma grunder som i APL.

1.7

Barntillägg

Pensionstagare, som är födda före år 1933 och har barn under 18 år att försörja, har rätt till ett barntillägg.

Om pensionstagaren är född före år 1914 är barntillägget 20 procent av pensionens belopp. För senare födda pensionstagare minskar barntillägget med en procentenhet för varje år, som pensionstagarens födelseår överstiger år 1913. Arbetstagare som är födda efter år 1932 får inget barntillägg till sin pension.

För två eller flera barn utgår dubbelt barntillägg.

Exempel:

En sjöman är född år 1928 och han har två barn under 18 år.

anställningsförhållande		intjänad pension
1. 16 år	32 % x 15.000 mk/mån =	4.800 mk/mån
2. 14 år	28 % x 20.000 mk/mån =	<u>5.600 mk/mån</u>
		10.400 mk/mån

SjPL-pension: 50 % x 20.000 mk/mån =
10.000 mk/mån

Barntillägg för två barn = 10%.
10 % x 10.000 mk/mån = 1.000 mk/mån

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

Pension med barntillägg = 10.000 mk/mån +
1.000 mk/mån = 11.000 mk/mån.

1.8

Familjepension

Familjepension enligt SjPL skiljer sig från familjepensionerna enligt de övriga pensionslagarna inom den privata sektorn sålunda att också änkor som är födda före 1.7.1955, som inte har gemensamma barn med förmånslåtaren, kan få familjepension. I de övriga lagarna är åldersgränsen fem år högre. Det kan alltså förekomma fall i vilka familjepension beviljas endast enligt SjPL.

1.9

Begravningsunderstöd

Åt de närmaste anhöriga till en sjöfarande som avlidit före han fyllt 67 år, betalas ett begravningsunderstöd som utgör ett skattefritt engångsbelopp.

Begravningsunderstöd beviljas om arbetstagaren vid sin död hade rätt till ålderdomspension enligt 14 § SjPL eller heleggeffektiv invalidpension enligt SjPL eller om han vid sin död fick sådan pension. Begravningsunderstöd beviljas inte i samband med fribrev som de övriga pensionsanstalterna beviljat.

Begravningsunderstödet erläggs åt den efterlevande maken, om sjöfaranden var gift vid sin död. I annat fall utbetalas begravningsunderstödet åt dödsboet, under förutsättning att förmånslåtarens barn, barnbarn eller någondera föräldern är delägare i dödsboet.

Begravningsunderstödet belopp bestäms utgående från förmånslåtarens ålder.

Sjöfarandens ålder
vid dödsfallet

Begravningsunderstöd
(ind.nivå för år 1991)

under 51 år	44.930 mk
51 - 55 år	33.697 mk
56 - 60 år	22.465 mk
61 - 66 år	11.232 mk

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

1.10

Frivbrev enligt de övriga pensionslagarna

Från början av år 1991 fogades SjPL till de s.k. principerna om sista pensionsanstalt och sista anställningsförhållande. Sjömanspensionskassan beviljar sålunda även frivbrev enligt de övriga pensionslagarna inom den privata sektorn genom att tillämpa de villkor och grunder för frivbrev som motsvarar minimiskyddet och som social- och hälsovårdsministeriet fastställt 10.12.1985.

Förtida ålderspension enligt SjPL kan beviljas redan vid 55 års ålder, vilket redan nämnts i punkt 1.4.1. Sålunda skall man beakta följande faktorer som gäller förtida ålderspension som börjar före 60 års ålder:

- Om den försäkrades intjänade pensionsålder, utgående från vilken pensionens förtida del räknats, är under 60 år, beviljas frivbrevet enligt de övriga lagarna som ålderspension av ifrågavarande intjänade pensionsålder.
- Om den försäkrades pensionsålder, utgående från vilken pensionens förtida del räknats, är minst 60 år, beviljas frivbrevet enligt de övriga lagarna som ålderspension i 60 års ålder.

Exempel

Vid 55 års ålder har den försäkrade så mycket sjötjänstgöring, att han skulle vara berättigad till ålderspension vid 55 års ålder. Den försäkrade erhåller förtida ålderspension enligt SjPL vid 55 års ålder. Frivbrev enligt de övriga lagarna beviljas som ålderspension vid 58 års ålder.

Exempel

Vid 56 års ålder har den försäkrade så mycket sjötjänstgöring, att han skulle vara berättigad till ålderspension vid 61 års ålder. Den försäkrade erhåller förtida ålderspension enligt SjPL vid 56 års ålder. Frivbrev enligt de övriga lagarna beviljas som ålderspension vid 60 års ålder.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

2

Att få uppgifter om SjPL-fribrev från
Pensionsskyddscentralen och Sjömanspensionskassan

Uppgifterna om SjPL-tjänstgöring får man från PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden. Pension som intjänats av SjPL-tjänstgöring har upptagits i PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden så att den motsvarar en pensionsålder som är 65 år. I de flesta fall kan pensionsanstalten bevilja SjPL-fribrev till ett lika stort belopp som registerutdraget över arbetsförhållanden utvisar. I följande fall skall dock Sjömanspensionskassan kontaktas och den skall ge ett utlåtande:

- 1) Det sista SjPL-anställningsförhållandet har upphört på grundval av i 14 a § SjPL nämnt skäl då arbetstagaren fyllt 50 år. Då har orsaken till att SjPL-anställningsförhållandet upphört i registret över arbetsförhållanden betecknats med S.
- 2) Arbetstagarens sista SjPL-anställningsförhållande har upphört på grundval av i 14 a § SjPL nämnt skäl och helegativ- eller familjepension beviljas inte på basis av någon arbetspensionslag. I dessa fall har arbetstagarens ålder ingen betydelse. Orsaken till att anställningsförhållandet upphört har betecknats med S.
- 3) Arbetstagarens sista SjPL-anställningsförhållande har upphört då han fyllt 55 år. Orsaken till att anställningsförhållandet upphört har ingen betydelse.

I fall 1) - 3) har arbetstagaren trots att SjPL-anställningsförhållandet upphört kunnat bevara rätten till en 2 %:s tillväxt i SjPL-pensionen.

- 4) Personen hade så mycket sjötjänst före år 1991 att det sammanlagda antalet SjPL-fribrev var mer än 50 % av den högsta SjPL-pensionslönen. (Se punkt 1.2.2)

I alla fall, 1) - 4), uppmanar PSC:s registerutdrag alla att granska SjPL-pensionen hos Sjömanspensionskassan.

Försäkringstekniska avdelningen

4.5.1992

3

Att bevilja SjPL-fribrev

Pensionsåldern vid SjPL-fribrevspension är 65 år. I punkt 1.2.2 förklaras hur SjPL-fribrevspensionen tillväxer. I PSC:s register över arbetsförhållanden motsvarar fribreven en pensionsålder på 65 år och en tillväxt enligt SjPL. Fribrevsrätten enligt SjPL motsvarar fribrevsrätten enligt de övriga pensionslagarna inom den privata sektorn.

Om pensionsåldern enligt villkoren för det sista anställningsförhållandet är lägre än 65 år, skall beloppet vid fribrev enligt SjPL ändras så att det motsvarar pensionsåldern enligt villkoren för det sista anställningsförhållandet. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer de villkor och grunder för fribrevet enligt SjPL som ger direktiv om ändring av fribrevet. Vid ändringen kommer koefficienterna sannolikt att vara desamma som koefficienterna för de av social- och hälsovårdsministeriet 10.12.1985 fastställda villkoren och grunderna för fribrevet som motsvarar minimiskyddet.

Enligt 17 § 4 mom SjPL kvarstår arbetstagarens rätt till SjPL-fribrev enligt en tillväxtprocent som är 1/6 %, om hans anställningsförhållande upphört av sådant skäl som avses i 14 a § SjPL och hans pensionsskydd huvudsakligen har uppkommit i anställningsförhållanden som omfattas av SjPL. Dessutom förutsätts, att arbetstagaren inte efter att SjPL-anställningsförhållandet har upphört på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet har blivit berättigad till pension som fastställs med beaktande av den tid som återstår. I sådana fall innehåller registerutdraget över arbetsförhållanden en uppmaning att kontrollera SjPL-pensionen hos Sjömanspensionskassan. (Se punkt 2)

Samordningen görs normalt enligt 8 och 8 a § APL och pensionsjämkningen enligt 8 c-f § APL. Direktiv om samordningen har getts i PSC:s cirkulär A 10/90.

Om det på basis av PSC:s registerutdrag över arbetsförhållanden verkar som om anställningsförhållandetiden för SjPL-grundfribrevet löper parallellt med anställningsförhållande eller verksamhet enligt annan lag så att parallelliteten inverkar på samordningsgrundens belopp, skall den verkliga anställningstiden kontrolleras hos Sjömanspensionskassan. Grundfribrevets anställningsförhållandetid som anmälts till registret över arbetsförhållanden börjar 1.1. det år, då arbetstagaren hade sin första SjPL-

tjänstgöring och upphör 31.12 det år, under vilket hans sista tjänstgöring före år 1991 upphörde, ur det framgår alltså inte den verkliga tjänstgöringstiden.

4

Direktiv om SjöPL-pensioner som social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen gett

Före detta cirkulär har pensionsanstalterna inte fått direktiv om beräkning av SjöPL-pensionen. Under innevarande vår bestämmer social- och hälsovårdsministeriet villkor och grunder för fribrev enligt SjöPL.

Direktiv om handläggningen av pensionsansökningar och datatrafiken till pensionsfallsregistret har getts i cirkulär C 7/90. I cirkulär A 15/92 har man sammanställt de anvisningar om principen om sista pensionsanstalt och handläggning av pensionsansökan som är i kraft. Cirkulär A 15/92 ersätter delvis cirkulär C 7/90. Cirkulär C 11/91 beskriver SjöPL-uppgifter som är upptagna i registret över arbetsförhållanden. Cirkulär C 11/91 ersatte det tidigare cirkuläret C 8/90 som behandlade samma ämne.

Social- och hälsovårdsministeriet har 3.10.1991 gett ett nytt beslut om ansvarsfördelning, i det har man beaktat att SjöPL-pensionerna fogats till ansvarsfördelningssystemet. Beslutet om ansvarsfördelning har getts pensionsanstalterna till kännedom genom PSC:s cirkulär B 3/91. Ansvarsfördelningsgrunderna som social- och hälsovårdsministeriet fastställt har publicerats som bilaga till PSC:s cirkulär B 8/91. Det cirkulär som innehåller tillämpningsanvisningar för ansvarsfördelningsgrunderna ges under innevarande vår.